

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՈՏԱՅՔԻ ՄԱՐԶԻ ԿԱԿՈՒՄԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԲԵՐԱՔԱՇԽԱԿԱՆ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հնագույն պատմություն ունեցող Կոտայքի մարզում Կապուտանի համայնքը առանձնանում է հարուստ է պատմական արժեքավոր հուշարձաններով, միջնադարյան ճարտարապետության աչքի ընկնող կոթողներով: Համայնքի տարածքում պահպանվել են 2-1 հազ. Ք.Մ.Ա թվագրության ամրոցներ, դամբարանատաշտեր և բնակատեղիներ, միջնադարյան խաչքարեր, եկեղեցիներ, գերեզմանոցներ և տապանաքարեր:

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1.1. Համայնքի քաղաքաշինական կանոնադրությունը, որպես կանոն, մշակվում և հաստատվում է գոտերի մասին նախագծի կազմում՝ հավելվածի տեսքով:

1.2. Համայնքի ավագանու որոշմամբ քաղաքաշինական կանոնադրությունը կարող է մշակվել նաև մինչև գլխավոր հատակագծի և (կամ) գոտերի մասին նախագծի մշակումը՝ որպես առանձին փաստաթուղթ: Այս դեպքում կանոնադրությունը կցվում է նախագծային առաջադրանքին և պարտադիր հաշվի է առնվում համայնքի քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթղթերի նախագծման ընթացքում:

1.3. Համայնքի ավագանու կողմից հաստատվելուց հետո քաղաքաշինական կանոնադրությամբ ամրագրված պայմանները ներառվում են համայնքի ղեկավարի կողմից կառուցապատողին տրամադրվող ճարտարապետահատակագծային առաջադրանքում՝ համապատասխան դրույթներ ամրագրելով առաջադրանքի ձևի «Լրացուցիչ պայմաններ» բաժնում:

II. ՀԱՄԱՅՆՔՈՒՄ ԱՌԿԱ ՊԱՏՄԱՄԵԱԿՈՒԹՅԱՆ ՀՈՒՇԱՐՁԱՆՆԵՐԸ

2.1. Հնագույն պատմություն ունեցող Կոտայքի մարզում Կապուտանի համայնքը առանձնանում է հարուստ է պատմական արժեքավոր հուշարձաններով, միջնադարյան ճարտարապետության աչքի ընկնող կոթողներով: Համայնքի տարածքում պահպանվել են 2-1 հազ. Ք.Մ.Ա թվագրության ամրոցներ, դամբարանատաշտեր և բնակատեղիներ, միջնադարյան խաչքարեր, եկեղեցիներ, գերեզմանոցներ և տապանաքարեր (հավելված 1)

III. ՊԱՀՊԱՄԱՆ ԵՆԹԱԿԱ ԵՆՔԵՐ, ԵՒՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

3.1 Կապուտան գյուղում առկա է ակունքի շենք, որը կառուցված է՝ 1947-1959 թ.թ., (ճարտ. Գ.Թամանյան): և ներառված է պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների պետական ցուցակում (հավելված 2)

IV. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՏԱՐԱԾՁՈՒՄ ԽՐԱՆՈՒՄ ԿՈՂ ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՈՃԸ ԵՎ ՇԻՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱՆ

1. Շենքերի և շինությունների ծավալային ու ճարտարապետահատակագծային լուծումներին, ինչպես նաև դրանց առանձին մասերին ներկայացվող պահանջները

Քոլոր շինարարական, վերակառուցման, վերականգնման և վերանորոգման աշխատանքները պետք է ատարվեն միայն գործող ընթացակարգերով հաստատված ճարտարապետաշինարարական ախագծերով:

Շենքերի ճակատների արտաքին հարդարանք: Շենքերի ճակատների (փողոցային և լակային) արտաքին հարդարանքի հետ կապված քոլոր շինարարական և վերանորոգման աշխատանքները պետք է կատարվեն միայն գործող ընթացակարգերով հաստատված ճարտարապետաշինարարական ախագծերով:

Շինանյութ: Պատմաճարտարապետական արժեք ներկայացնող շենքերի շինությունների նաև քարերից կառուցված ճակատային պատերը ներկել կամ երեսապատել արգելվում է: Այլ շենքերի համար, նախընտրելի է օգտագործել սև, մոխրագույն, օխրա, սպիտակ քարագների շինանյութեր, որոնք կներդաշնակեն բնակավայրի հիմնական կառուցապատմանը:

Նկուղներ և կիսանկուղներ: Բնակելի շենքերի նկուղային և կիսանկուղային հարկերը փողոցի կողմից մեկուսացված մուտքեր չպետք է ունենան:

Քոլոր շենքերի կիսանկուղների պատուհանների զոգերը մայթից պետք է առնվազն 30 սմ բարձր լինեն:

2. Փողոցների, անցումների, հետիոտն ճանապարհների ու հեծանվատղիների (ճանապարհային ցանց), հրապարակների, ներքին բակերի, շքաբակերի (կուրդոններների) և հարթակների կառուցվածքին ու ձևավորմանը, ավտոկայանատեղիների կազմակերպմանը ներկայացվող պահանջները

III կարգի ճանապարհի երկու կողմից պահպանել չկառուցապատվող կանաչապատ շերտ՝ 12 մ լայնությամբ, սանպահպանման և կողային տեսանելիությունն ապահովելու համար պարտադիր կանաչապատման պայմանով: Ավտոտնակների համար հատկացվող հողամասի նվազագույն մակերեսը 20 ք.մ., բացավտոկանգառատեղերի համար՝ 25 ք.մ.: Կանգառատեղերի համար խորացումները մայթի հաշվին իրականացնել միայն սիզամարգերի և առանձին ծառաբլուրների հաշվին տեղական ինքնակառավարման մարմինների հատուկ թույլտվությամբ, այլ հնարավորությունների բացակայության դեպքում մայթի մեջ գրպանած խորացմամբ ավտոկայանատեղերի կազմակերպման դեպքում, ապահովել

- համահամայնքային նշանակության փողոցների մայթերի բանուկ մասի համար նվազագույնը 2.25-3.0 մ լայնություն,

- շրջանային նշանակության փողոցների մայթերի բանուկ մասի համար 1.5 մ լայնություն: Խաչմերուկ մտնող փողոցների բեռնվածության մակարդակը 0.4-0.8 հասնելու դեպքում երթևեկությունը կարգավորել լուսակիրների միջոցով (տեղադրումը գործող նորմերին համապատասխան):

Փողոցների երկայնական թեքություններն ընդունվում են կախված հաշվարկային արագություններից:

Տրանսպորտի միջոցների կանգառներ: Տրանսպորտի միջոցների կանգառները պետք է տեղավորվեն, որպես կանոն, միասնական նախագծով թեթև կոնստրուկցիաներից կառուցված, բախանցիկ պատերով կամ սյուներով շինությունների մեջ: Առավելագույն չափերը

- երկարությունը՝ 3.6 մ,

- լայնությունը՝ 2.0 մ:

Յանկացած ճարտարապետական կառուցապատման կամ հուշարձանների վերականգնման ժամանակ անհրաժեշտ է ընդունել որոշումներ հաշմանդամների շահերի առավելագույն պահպանումով, ապահովելով վերջիններիս կենսագործունեության լիարժեք պայմաններ:

Ինչպես բնակելի թաղամասերը, այնպես էլ ճանապարհափողոցային ցանցը պետք է նախատեսվեն ազգաբնակչության վերոնշյալ խմբերի համար երթուղիների ապահովմամբ հասարակական տրանսպորտից օգտվելու հարթակների, մոտեցումների ձևավորմամբ:

Հատուկ մասնագիտացված բնակելի կառույցները և մանկական հաստատություններից տեղադրվածությունը հրշեջ դեպոյից ընդունվում է 300 մ:

Հաշմանդամների համար հողատարածքների չափերը հաշվարկել համաձայն ՀՀԵՆ IV-11.07.01-06 տրմերի պահանջների:

Հետիոտն ուղիների նախատեսման ժամանակ հաշվի առնել հնարավորության դեպքում երկայնական խողովարմբ 5 %-ից ոչ ավելի թեքությունների ապահովումը, խիստ թելիեֆային պայմանների դեպքում՝ մինչև 10% թեքությամբ, սակայն՝ ապահովելով հորիզոնական տեղամասեր 12 մ ընդմիջումներով:

3. Լանդշաֆտին, այգեպուրակային շինարարությանը և կանաչապատմանը ներկայացվող պահանջները

Կապուտան գյուղի կանաչապատման համակարգի կայուն զարգացման համար անհրաժեշտ է իրականացնել գործողությունների համալիր ծրագիր, որն իր մեջ կպարունակի ներքոհիշյալ հիմնադրույթները.

- վերականգնման աշխատանքների, նոր տարածքների կանաչապատման իրականացում, հստակ նախագծերին և ծրագրերին համապատասխան, ապահովելով հետագա ոռոգումը:

- ոռոգման համակարգի զարգացում և բարեփոխում:

- բոլոր տիպի հասարակական կառույցների տարածքների կանաչապատում և բարեկարգում:

- Կոշտ կենցաղային թափոններով աղտոտված տարածքների, խախտված լանդշաֆտով հողակտորների և սանիտարական գոտիների տարածքների մաքրում, վերականգնում, կանաչապատում:

Գյուղի կանաչապատման համակարգի ձևավորման համար առաջարկվում է օգտագործել գոյություն ունեցող կանաչապատ հատվածները և բնակավայրերի հողերի մեջ հաշվառված այլ,

անօգտագործելի տարածքների մասերը, որոնց միջոցով կարելի է հասնել գյուղի միասնական կանաչապատման համակարգի ստեղծման: Ստեղծվող կանաչապատ համակարգի

տարածքային զարգացման և պահպանման համար անհրաժեշտ է իրականացնել գործողությունների համալիր ծրագիր, որն իր մեջ կպարունակի ներքոհիշյալ հիմնադրույթները.

- կանաչապատ համակարգի պահպանման և կայուն զարգացման համար բարենպաստ պայմանների ստեղծում:

- համայնքապետարանին կից բարեկարգման և կանաչապատման գործունեությունը համակարգող մասնագիտացված կառուցվածքային ստորաբաժանման ստեղծում,

- բնակչության ներկայացուցիչների, մասնավորապես դպրոցականների և երիտասարդների մասնակցության ակտիվացում,

- կառուցապատման համար անբարենպաստ տարածությունների, հատկապես հեղեղատար վաքերի կառուցումից հետո ծորակների լանջերի կանաչապատման իրականացում և նպաստավոր հատվածներում բարեկարգված հարթակների ստեղծում:

ԿԱՊՈՒՏԱՆ գյուղ

1	2	3	4	5	6	7	8
1			ԱՄՐՈՑ	Ք.ա. 2-1 հազ.	գյուղից մոտ 5-6 կմ ամ	Հ	1
	1.1		Դամբարանադաշտ	Ք.ա. 2-1 հազ.		Հ	1.1
2			ԱՄՐՈՑ	Ք.ա. 2 հազ.	գյուղից 2 կմ հս-ամ	Հ	2
	2.1		Դամբարանադաշտ	Ք.ա. 2 հազ.	ամրոցի շրջակայքում	Հ	2.1
3			ԱՄՐՈՑ	Ք.ա. 2-1 հազ.	գյուղից 3 կմ հվ	Հ	3
	3.1		Դամբարանադաշտ	Ք.ա. 2 հազ.	ամրոցի շրջակայքում	Հ	3.1
4			ԱՄՐՈՑ	Ք.ա. 2 հազ.	գյուղից 4 կմ հս-ամ	Հ	4
5			ԱՄՐՈՑ	7-14 դդ.	գյուղից 5 կմ հս, «Չընգլներ» վայրում	Հ	6
6			ԱՄՐՈՑ «ԲԵՐԴԻ ՉԼՈՒՄ»	վաղ միջնադար	գյուղից 2 կմ ան	Հ	5
7			ԱՄՐՈՑ «ՍԵՎԱԲԵՐԴ»	10 դ.	գյուղից ան	Հ	7
8			ԲԱՑՕԹՅԱ ԿԱՅՍՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱԼԻՐ «ԿԱՊՈՒՏԱՆ»	քարի դար	գյուղի հվ-ամ մասում, Հատիս լեռան հս-ամ լանջին	Հ	8: Ենթակայությանը ներկայացված է 5 հուշարձան (8.1-8.5)
9			ԲՆԱԿԱՏԵՐԻ	Ք.ա. 2-1 հազ.	գյուղից 2 կմ հս, գետակի հունի երկու կողմում	Հ	9

10	ԳԵՐԵԶՄԱՆՈՑ	7-16 դդ.	գյուղի հվ-աե մասում, «Կուլի ծոր» վայրում, Ս. Ներսիսյանի տան մոտ	Հ	11: Ենթակայու- թյամբ ներկայաց- ված է 6 հուշարձան (11.1- 11.6)
11	ԳԵՐԵԶՄԱՆՈՑ	10-20 դդ.	գյուղի հս-ամ եզրին, բլրի վրա, Կապտավանքի շրջակայքում	Հ	Կապտավանքը և գերեզմանոցից մի հատված հանձնվել է Մայր Աթոռ Աթ. Էջմիածնին (21.1)
12	ԳԵՐԵԶՄԱՆՈՑ	12-18 դդ.	գյուղի ամ եզրին, ճանապարհի ծախ կողմում	Հ	10: Ենթակայու- թյամբ ներկայաց- ված է 9 հուշարձան (10.1- 10.9)
13	ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ	ուշ միջնադա- ր	գյուղից 1 կմ հս, «Դավախարաբա» վայրում	Տ	12
14	ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ	միջնադա- ր	գյուղից 5 կմ հս, «Չընգլներ» վայրում	Տ	13
15	ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ	միջնադա- ր	գյուղից 5 կմ հս	Տ	14
16	ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ	10-17 դդ.	գյուղից 1.5 կմ հս-ամ	Տ	15
17	ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ «ԾԱԿ ԶԱՐ»	17-20 դդ.	գյուղից 4 կմ հս	Տ	16
18	ՂԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ	Ք.ա. 3-2 հազ.	գյուղից 1 կմ հվ-ամ	Հ	17
19	ՂԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ	Ք.ա. 2-1 հազ.	գյուղից ամ, գյուղ մտնող ճանապարհից ծախ	Հ	18
20	ՂԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ	Ք.ա. 2-1 հազ.	գյուղից 1 կմ հս, «Գյարմաշոն» վայրում	Հ	19

20	ԴԱՄՔԱՐԱՆԱԴԱՇՏ	Ք.ա. 2-1 հազ.	գյուղից 2 կմ հս, «Չընգլներ» վայրում	Հ	20
21	ԵԿԵՂԵՑԻ ՍՔ. ՀՈՎՀԱՆՆԵՍ («ԿՈՒԼԻ ԺԱՄ»)	7 դ.	գյուղի մեջ, Ե. Գրիգորյանի տան բակում	Հ	22: Ենթակայությանը ներկայացված է 2 հուշարձան (22.1-22.2)
23	ԽԱՉՔԱՐ	17-18 դդ.	գյուղի աե մասում, տան բակում	Հ	23
24	ԽԱՉՔԱՐ	17-18 դդ.	գյուղապետարանի դիմաց	Հ	24
25	ԽԱՉՔԱՐ	17-18 դդ.	գյուղապետարանի դիմաց	Հ	25
26	ԽԱՉՔԱՐ «ԿԱՊՈՒՅՏ ԽԱՉ»	12-13 դդ.	գյուղի հվ եզրին	Հ	26
27	ՀՈՒՇԱՐՔՅՈՒՐ ԵՐԿՐՈՐԴ ԱՇԽԱՐՀԱՄԱՐՏՈՒՄ ԶՈՅՎԱԾՆԵՐԻՆ	1967 թ.	գյուղի մեջ	Տ	27
28	ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ ԵՐԿՐՈՐԴ ԱՇԽԱՐՀԱՄԱՐՏՈՒՄ ԶՈՅՎԱԾՆԵՐԻՆ	1971 թ.	գյուղ մոտ ող ճանապարհի ծախս կողմում, քարծուներից	Տ	28
29	ՔԱՐԱՅՐ - ԿԱՅԱՐԱՆ	քարի դար-միջնադար	գյուղից 2 կմ հս, «Ջաղի սելավ» վայրում	Հ	30
30	ՔԱՐԱՅՐ - ԿԱՅԱՐԱՆ	քարի դար-միջնադար	գյուղից 2 կմ հս-ամ, «Խարաբեքի զաղա» վայրում	Հ	31
31	ՔԱՐԱՅՐ - ԿԱՅԱՐԱՆ «ԶՐԱՆՁԱՎ»	քարի դար-միջնադար	գյուղից 3 կմ հս-աե, «Սուլու զաղա» վայրում	Հ	32

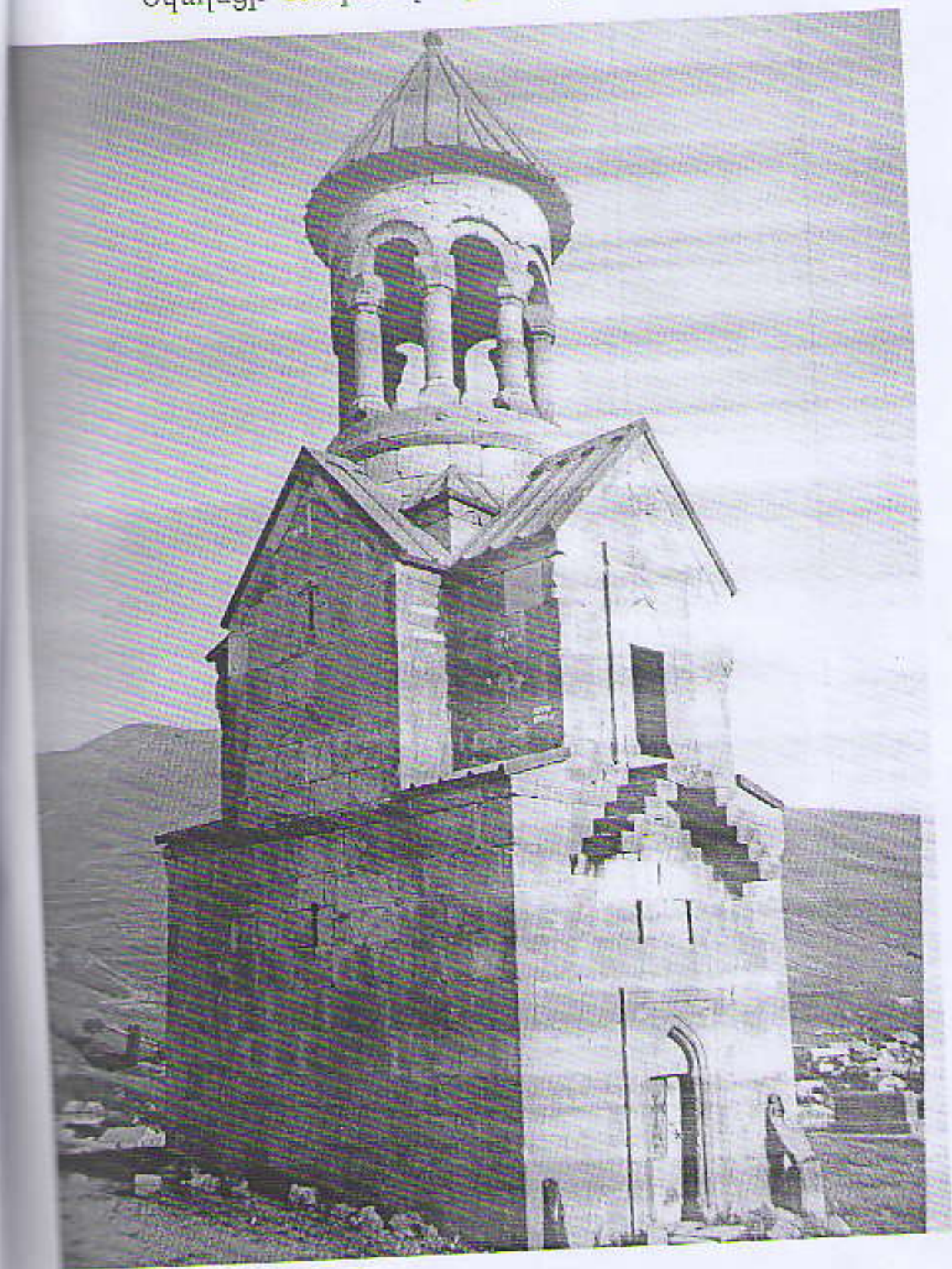
Դամբարանադաշտ (թ.Ա. 2-1 հզ.)

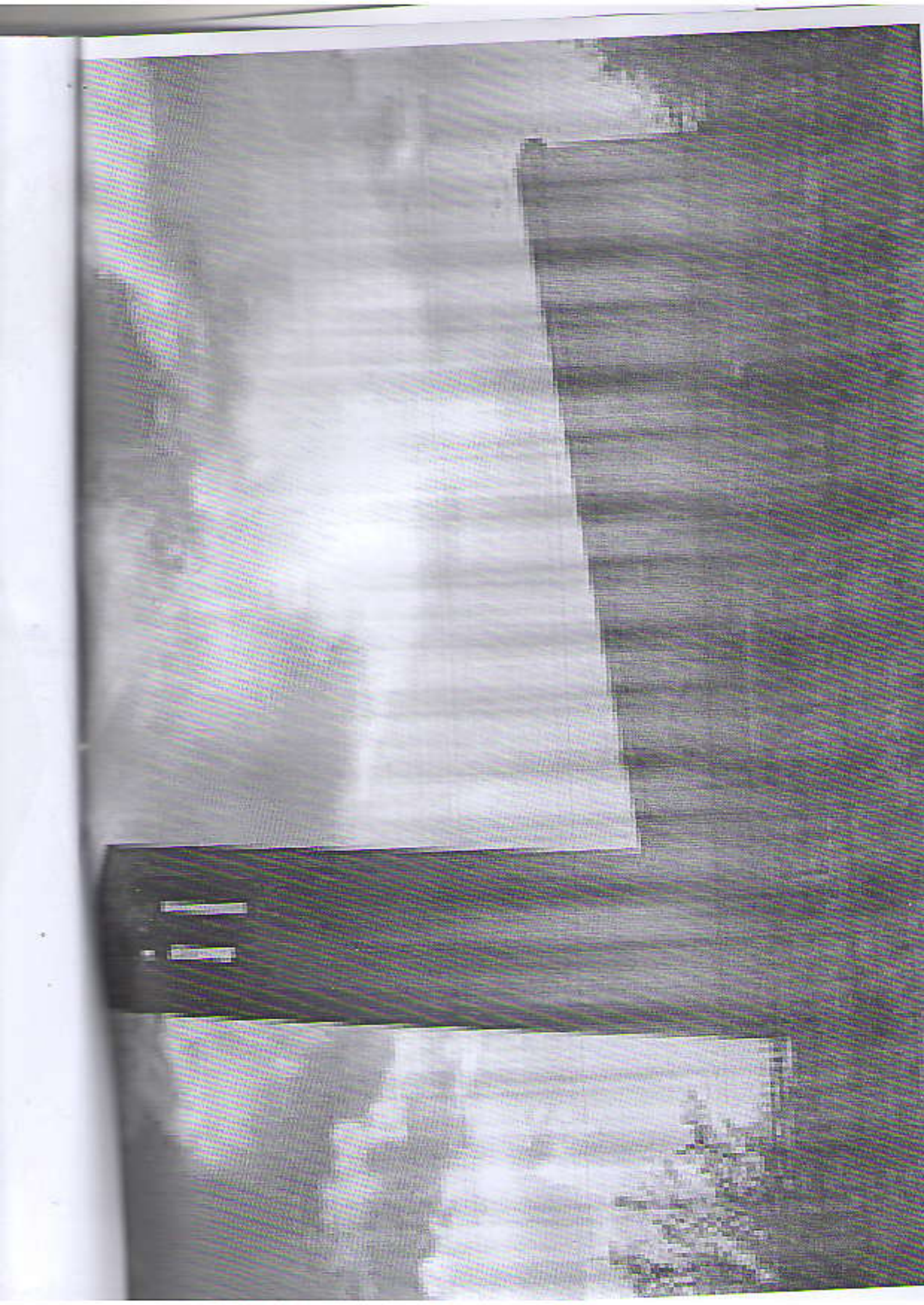
Թուխ Մանուկ

Եկեղեցի Կապտավանք 1349թ

1911

Գրք 5

Գրք 5